

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 446/2023-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., advokátom, Nezábudková 22, Bratislava, proti rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 19C/1/2019-261 z 5. októbra 2022 a Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co 179/2022 z 25. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. augusta 2023 domáhajú vyslovenia porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov v civilnom spore, ktoré žiadajú zrušiť s tým, že im bude priznané finančné zadosťučinenie.

II.

2. Sťažovatelia sa žalobou z januára 2019 proti žalovanému štátu (Železnice Slovenskej republiky) domáhali určenia vlastníckeho práva k pozemkom. Vzájomnou žalobou sa žalovaný domáhal určenia svojho vlastníckeho práva k tým istým pozemkom. Okresný súd žalobu sťažovateľov ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom zamietol a vyhovel vzájomnej žalobe žalovaného, keď určil jeho vlastnícke právo k pozemkom.

3. V konaní nebolo skutkovo sporné, že pôvodná vlastníčka ako predávajúca k pozemkom v novembri 1991 uzavrela kúpnu zmluvu s právnym predchodcom žalovaného (Československé štátne dráhy) ako kupujúcim a táto zmluva nebola zaregistrovaná v evidencii nehnuteľností. Rovnako nebolo skutkovo sporné, že sťažovatelia ako kupujúci s pôvodnou vlastníčkou ako predávajúcou v roku 2003 uzavreli kúpnu zmluvu okrem iných aj k sporným pozemkom. Skutkovo bolo sporné, či právny predchodca žalovaného pôvodnej vlastníčke zaplatil kúpnu cenu podľa kúpnej zmluvy z roku 1991. I keď tomu nasvedčovali interné doklady právneho predchodcu

žalovaného, okresný súd túto skutočnosť nepovažoval za preukázanú. Uviedol však, že táto okolnosť je právne bezvýznamná, keďže zaplatenie kúpnej ceny nie je podmienkou platnosti kúpnej zmluvy. Rovnako je bez významu, že táto zmluva nebola registrovaná v evidencii nehnuteľností, keďže v roku 1991 na nadobudnutie vlastníckeho práva stačilo uzavretie kúpnej zmluvy.

4. Nesporné skutočnosti okresný súd posúdil tak, že vlastníckemu právu žalovaného svedčí skoršia kúpna zmluva z roku 1991, ktorej uzavretím bez ohľadu na zaplatenie kúpnej ceny a bez ohľadu na jej registráciu v evidencii nehnuteľností právny predchodca žalovaného nadobudol vlastníckeho právo, o ktoré nemohol prísť ani v dôsledku toho, že pôvodná vlastníčka zmluvou z roku 2003 mienila tieto pozemky previesť na sťažovateľov.

5. Proti rozsudku okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, v ktorom namietali skutočnosť, že právny predchodca žalovaného zaplatil pôvodnej vlastníčke kúpnu cenu. Namietli, že okresný súd odmietol zohľadniť to, že pred podaním žaloby sa snažili dohodnúť so žalovaným a on im ponúkol uzavretie dohody o urovnaní. Podľa sťažovateľov žalovaný nedokázal preukázať dobromyseľnosť nadobudnutia vlastníckeho práva. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu. K spornosti skutočnosti o nezaplatení kúpnej ceny poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu, pričom sa stotožnil s jeho záverom, že táto okolnosť bola bez právneho významu pri závere, že právny predchodca žalovaného pozemky nadobudol už uzavretím kúpnej zmluvy v roku 1991.

III.

6. Sťažovatelia porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie vidia v tom, že súdy nepripustili ich návrhy na predloženie dôkazov o vyplatení kúpnej ceny, pričom neobstojí argument, že takýto dôkaz už nie je archivovaný. Okrem toho nebol zohľadnený dôkaz, že sťažovatelia sú vedení ako vlastníci pozemkov. Podľa sťažovateľov žalovaný mal byť zaviazaný preukázať dôkazy o vlastníctve pozemkov a rozsudky všeobecných súdov trpia neodstrániteľnými vadami, v dôsledku ktorých boli zbavení vlastníckeho práva k pozemkom.

IV.

7. Proti namietanému rozsudku okresného súdu sťažovatelia podali odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd, ktorého právomoc vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o namietanom porušení ústavného práva sťažovateľov rozsudkom okresného súdu. Preto bola ústavná sťažnosť pre nedostatok právomoci ústavného súdu v rozsahu proti rozsudku okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

8. Okresný súd vo svojom rozhodnutí formuloval právny názor, ktorého podstatou je to, že pre posúdenie nadobudnutia vlastníckeho práva k pozemkom právnym predchodcom žalovaného nie je podstatné, či právny predchodca žalovaného pôvodnej vlastníčke zaplatil kúpnu cenu podľa zmluvy z novembra 1991. Tento právny názor formuloval aj napriek tomu, že sa k tejto medzi stranami spornej skutočnosti vyjadril a uviedol, že z vykonaného dokazovania zaplatenie kúpnej ceny preukázané nemal. Z rozhodnutí okresného a krajského súdu je zrejmé, že formulovali jasné právne posúdenie, ktorého podstatou bolo to, že následok spočívajúci v strate vlastníckeho práva

pôvodnej vlastníčky a v nadobudnutí vlastníckeho práva právnym predchodcom žalovaného bol spôsobený uzavretím kúpnej zmluvy. Preto výsledok spočívajúci v zamietnutí žaloby sťažovateľov a vo vyhovení vzájomnej žalobe žalovaného bol výlučne spôsobený právnym posúdením medzi stranami nespornej skutočnosti o uzavretí kúpnej zmluvy v novembri 1991 medzi pôvodnou vlastníčkou a právnym predchodcom žalovaného.

9. Sťažovatelia nesprávnosť tohto právneho posúdenia v ústavnej sťažnosti nenamietajú a mohli ho namietat' dovolaním z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia podľa § 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že by podľa § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku uviedli právne posúdenie krajského súdu, ktoré považujú za nesprávne a v čom spočíva jeho nesprávnosť. Namiesto toho sťažovatelia namietajú nevykonanie dôkazov na skutočnosť, ktorej preukázanie bolo v záujme žalovaného a ktorú okresný súd tak či tak z dôvodu právneho posúdenia nesporného skutkového stavu nielenže nepovažoval za podstatnú pre rozhodnutie, ale ani ju nepovažoval za preukázanú. Napokon sťažovatelia od žalovaného žiadajú dôkazy o jeho vlastníckom práve, hoci skutočnosti, z ktorých všeobecné súdy tento záver vyvodili, v konaní ani sporné neboli a ich správnosť (uzavretie kúpnej zmluvy v roku 1991 pôvodnou vlastníčkou) ani nenamietajú v ústavnej sťažnosti. Sťažovatelia tak namietajú skutkový omyl rozhodnutia krajského súdu, no bez toho, aby mal význam pre rozhodnutie vo veci samej. Táto námietka je však vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu zjavne neopodstatnená, keďže nie je spôsobilá viesť k záveru, že by rozhodnutie vo veci samej bolo výsledkom zjavného skutkového omylu. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti rozsudku krajského súdu zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. septembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu